

อัจฉริยะออทิสติก: คิม พีค

AUTISTIC SAVANT: KIM PEEK

นายแพทย์ทวีศักดิ์ ลีรัตนเรขา ... จิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น

คิม พีค (Kim Peek) ชาวอเมริกัน ผู้เป็นอัจฉริยะออทิสติก หรือออทิสติกชาวองต์ มีความจำเป็นเลิศอย่างน่ามหัศจรรย์ พบได้เพียง 1 ในล้านกว่าได้ เรียกว่า “เมกะ ชาวองต์” (megasavant) มีศักยภาพทางสมองสูงล้ำกว่ามนุษย์ธรรมดา มาก จนถึงขั้นได้รับสมญานามว่า “คิมพิวเตอร์” (Kimputer)

คิม พีค เป็นต้นแบบของเรย์มอนด์ แบ็บบิท (Raymond Babbitt) อัจฉริยะออทิสติกในภาพยนตร์เรื่อง “เรนแมน” เป็นภาพยนตร์เรื่องแรกที่ทำให้ผู้คนทั่วโลกรู้จักกับออทิสติกพร้อมกับความอัจฉริยะที่มี จนทำให้เกิดความเข้าใจผิดว่า ออทิสติกจะต้องมีความอัจฉริยะด้วยเสมอ

คิมเกิดในปี พ.ศ. 2494 ณ เมืองซอลท์เลคซิตี รัฐยูทาห์ ประเทศสหรัฐอเมริกา และเสียชีวิตในปี พ.ศ. 2552 ด้วยโรคหัวใจวาย ในวัย 58 ปี

คิมมีความบกพร่องทางพัฒนาการ (developmental disability) อย่างชัดเจน ซึ่งสัมพันธ์กับการมีความผิดปกติของสมองตั้งแต่แรกเกิด แต่ไม่เคยได้รับการวินิจฉัยเฉพาะเจาะจงในโรคใดมาก่อนเลย แม้แต่ออทิสติกก็ตาม

คิมมีพัฒนาการช้ากว่าเด็กวัยเดียวกันในทุกด้าน ทั้งด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่ หัดเดินช้ากว่าเด็กคนอื่นมาก จนโตแล้วก็ยังเดินตัวตรงไม่ค่อยได้ ด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก ติดกระดุมเสื้อเองไม่เป็น ด้านภาษา พูดไม่ชัด พูดช้า แล้วก็ค่อนข้างติดอ่าง ด้านสังคม ต้องได้รับการดูแลช่วยเหลือในการดำเนินชีวิตประจำวัน พัฒนาการของสติปัญญาโดยทั่วไปด้อยกว่าคนอื่น

ในปี พ.ศ. 2551 (อายุ 57 ปี) ถึงจะมีข้อสรุปอย่างเป็นทางการว่า ลักษณะอาการของคิม เข้าได้กับกลุ่มโรคทางพันธุกรรมหรือซินโดรม ที่เรียกว่า Opitz-Kaveggia syndrome (FG syndrome) ซึ่งพบได้น้อยมาก และส่วนใหญ่จะเสียชีวิตตั้งแต่วัยทารก เป็นความผิดปกติของยีนด้อยบนโครโมโซมเอ็กซ์ ซึ่งมีลักษณะอาการแสดงให้เห็นในเรื่อง ความตึงตัวของกล้ามเนื้อไม่ดี (poor muscle tone) หัวโต (macrocephaly) กะโหลกศีรษะใหญ่ (enlarged cranium) มีภาวะอยู่ไม่นิ่ง (hyperactivity) มีความบกพร่องทางสติปัญญา (intellectual disability) มีรูปร่างหน้าตาที่เป็นลักษณะเฉพาะ และไม่มีสมองส่วนที่เรียกว่า คอร์ปัส คอลโลซัม (corpus callosum)

คอร์ปัส คอลโลซัม เป็นก้อนสีขาวที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในสมอง เปรียบเสมือนทางด่วน ที่เชื่อมต่อระบบประสาทซีกซ้าย และซีกขวา เซลประสาทซึ่งปกติจะต้องขดรวมกันเป็นคอร์ปัส คอลโลซัม ก็จะคลายการขด และเชื่อมสมองส่วนต่าง ๆ ที่อยู่ห่างออกไปแทน ช่วยให้เก็บข้อมูลได้มากขึ้น และดึงออกมาใช้ได้เร็วขึ้น

นอกจากนี้ ยังพบว่าคิมมีสมองส่วนซีรีเบลลัม (cerebellum) ที่มีขนาดเล็ก ผิดรูป และมีน้ำในสมองตำแหน่งนี้มากกว่าปกติ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการประสานงานการเคลื่อนไหวของร่างกาย ทำให้เขาเดินไม่ค่อยตรง และติดกระดุมเสื้อไม่เป็น

คิมมีลักษณะอาการบางอย่างคล้ายกับออทิสติก (autistic-like) คือ มีความบกพร่องในทักษะด้านสังคมและการสื่อความหมาย ลักษณะทางพฤติกรรมที่หมกมุ่น ช้า ๆ แต่ไม่ได้วินิจฉัยว่าเป็นออทิสติกโดยตรง

ยังมีกลุ่มโรคทางพันธุกรรมอีกบางโรคที่พบว่ามีอาการคล้ายกับออทิสติก (autistic-like) ซึ่งอาจวินิจฉัยคู่กันหรือไม่ก็ได้ เช่น Fragile X Syndrome, Rett syndrome, Prader-Willi syndrome, Williams Syndrome, Landau-Kleffner Syndrome, Angelman Syndrome และ Tuberous Sclerosis เป็นต้น

พบว่า คิมมีความสามารถพิเศษด้านความจำ แสดงออกมาให้เห็นอย่างเด่นชัด ตั้งแต่อายุได้ขวบครึ่ง ใครอ่านหนังสืออะไรให้ฟัง เขาก็จะจำได้หมด เมื่ออายุ 3 ขวบ คิมหัดอ่านหนังสือออกได้ด้วยตัวเอง และไล่อ่านไล่ท่องมาเรื่อย ๆ จนสามารถจดจำข้อความในหนังสือทุกหน้าทุกบรรทัดได้อย่างขึ้นใจ รวมกว่า 12,000 เล่ม

คิมใช้เวลาเฉลี่ย 8-10 วินาที ในการอ่านหนังสือ 1 หน้า และเล่าลือกันว่าสามารถอ่านได้ 2 หน้าพร้อมกัน โดยใช้ตาซ้ายอ่านหน้าซ้าย และตาขวาอ่านหน้าขวา ซึ่งคำเล่าลือนี้อาจจะเกินจริงไปบ้าง แต่ข้อเท็จจริงคือ เขาสามารถเก็บทุกความรู้ ทุกรายละเอียด ได้อย่างรวดเร็ว

นอกจากนี้ คิมสามารถคิดคำนวณปฏิทินในใจได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำมาก เมื่อบอกวันเดือนปี เขาก็จะสามารถตอบกลับมาได้ทันที ว่าวันนั้นเป็นวันไหนของสัปดาห์ วันจันทร์ หรือ วันอังคาร เมื่อครั้งที่คิมพบกับ Barry Morrow ผู้เขียนบทภาพยนตร์เรื่องเรนแมน เขาสามารถบอกได้ว่าวันเกิดของ Morrow ตรงกับวันอะไรของสัปดาห์ และเมื่อวันที่ Morrow อายุ 65 ปี จะตรงกับวันอะไรของสัปดาห์ได้อย่างแม่นยำ

คิมมีความจำเป็นเลิศ จึงมีความรู้มากในระดับอัจฉริยะในเรื่องที่สนใจถึง 15 เรื่องเป็นอย่างน้อย เช่น ประวัติศาสตร์อเมริกัน ประวัติศาสตร์โลก ภูมิศาสตร์ โปรแกรมอวกาศ วรรณกรรม กีฬา ดนตรีคลาสสิก คัมภีร์ไบเบิล โบสถ์ บุคคล และผู้นำ ดารานักแสดง แผนที่ถนนในเมือง รหัสพื้นที่และรหัสไปรษณีย์ในอเมริกา ฯลฯ

ในภายหลังคิมยังสามารถพัฒนาทักษะทางด้านดนตรีขึ้นมาอีกด้าน นอกจากความรู้เกี่ยวกับดนตรีคลาสสิกที่มีอยู่มาก รู้สึกถึงความหมาย ชื่อผู้ประพันธ์ วันที่ประพันธ์ รวมถึงวันและสถานที่เกิดของผู้ประพันธ์อีกด้วย ในช่วง 2 ปีสุดท้ายของชีวิต เขาเริ่มหัดเล่นเปียโน และสามารถพัฒนาฝีมือได้อย่างรวดเร็วมากในเวลาอันสั้น พิสูจน์ให้เห็นว่าความอัจฉริยะของเขาสามารถแผ่ขยายจากความจำสู่ทักษะความสามารถได้ และเรียนรู้เพิ่มเติมได้ตลอดชีวิต

หลังจากภาพยนตร์เรื่องเรนแมนได้รับรางวัลออสการ์ถึง 4 รางวัล คิมซึ่งเป็นต้นแบบของอัจฉริยะออทิสติกในเรื่อง ก็ได้รับเชิญให้เดินทางไปทั่วสหรัฐอเมริกา พบปะผู้คนมากมายที่ต้องการทดสอบความจำอันน่าทึ่งของเขา จนคิมมีการพัฒนาทักษะทางสังคมดีขึ้นอย่างชัดเจน เขาร่าเริงยิ้มแย้ม มีมนุษยสัมพันธ์ดีขึ้น ชอบพูดคุยกับผู้คน และมองสบตาผู้คนมากขึ้นด้วย เปลี่ยนไปจากบุคลิกเดิมที่ไม่ค่อยแสดงออก และไม่คอยมองหน้าสบตาผู้อื่น

เอกสารอ้างอิง

Autism Research Institute. (2022). **Related Disorders**. [Online]. Available URL: <https://www.autism.org/related-disorders/>

Gururangan K. (2010). Savant syndrome: growth of empathy and creativity. **Berkeley Scientific Journal**. 13(2): 1-9

Peek K. (2006). **The Real Rain Man (Documentary)**. Bristol, England, UK: Focus Productions.

The Children's Hospital of Philadelphia. (2022). **ASD and associated genetic conditions**. [Online]. Available URL: <https://www.carautismroadmap.org/asd-and-other-genetic-conditions/>

Treffert DA & Christensen DD. (2006). Inside the mind of a savant. In: **Scientific American exclusive online issue: uncommon genius**. 31: 7-10.

Wikipedia. (2022). **Kim Peek**. [Online]. Available URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Kim_Peek

Wikipedia. (2022). **FG syndrome**. [Online]. Available URL: https://en.wikipedia.org/wiki/FG_syndrome

บทความทั้งหมดยินดีให้นำไป เผยแพร่เพื่อความรู้ได้ โดยกรุณาอ้างอิงแหล่งที่มา

ทวีศักดิ์ สิริรัตน์เรขา. (2565). **อัจฉริยะออทิสติก: คิม พีค**. [Online]. Available URL: happyhomeclinic.com/savant11-kimpeek.html

(บทความต้นฉบับ มกราคม 2565)